

10 ár síðan Atlantsflog fór á flog á fyrsta sinni

Í morgin eru tað 10 ár síðan Atlantsflog á fyrsta sinnið fór á flog. Søgan um Atlantsflog kann, í mongum for-um, sammetast við ævintýr H. C. Andersens, um tann ljóta dunnuung-an, sum til seinast gjørdist ein vakur svani. Seinastu roknskapartølini felagið lat úr hondum, bera í hvussu er á tað borðið, at teir eru væl á veg

OREI SVEINUR POULSEN
MYNDIR: JENS
KRISTIAN VANG

Dagurin er 28. marts 1988.

Ein dreymur hjá nógvum froyingum er gingin út.

Vit hava fingið okkara egna flogfelag.

Atlantsflog eitur: tað, ella Atlantic Airways á enskum. Og tann 28. marts 1988 fór flogfarið hjá Atlantsflog á flog á fyrsta sinnið.

Hetta nýggja flogfelagið eiga vit øll - tú og eg.

Tað eru so nógvir fyr-munir við okkara egna fel-ag. Ein teirra er, at her um-borð kanst tú tosað froyiskt við flogternurnar og tær skilja tað tú sigur.

At tær eru so framúr fryntligar, ger ikki lagið á okkum ferðafólki verri, tvørturímóti.

Flúgvárin er eisini so nógv betri enn tann danski, tí her er betri pláss umborð, til fólk við longum beinum.

Tað ger ikki verri, at flog-farið er málað í froyiskum litum - reytt, blátt og hvítt.

Froyingar hava fingið nakað at standa saman um og tað gera vit, hvat so enn hendir.

Byrjanin og Lassi Klein

Í mong harrans ár, var ar-beiðt við at fáa stáplað eitt

froyiskt flogfelag uppá beinini, men illa gekst í hond.

Danir høvdu fingið konsessiónum, ella loyvi at flúgva til Føroyar og teir høvdu einkarrætt til flúgv-ingina í nógv ár.

Men einaferð mitt í 80-árunum bleiv tað forpurrað og froyingar fingu sín part av konsessiónum til Føroya-flúgvina.

Landsstýrismaðurin í samferðslumálum, Lassi Klein hevði gjørt eina av-talu við danska flogfelagið Cimber Air.

Og tað løgna var, at hann hevði arbeitt við málinum í eina tíð, uttan at nakar hevði fingið fræinir av tí.

Ikki fyrr enn hann lat bumbuna bresta.

Avtalan við Cimber gekk út uppá, at teir skuldu hjálpa froyingum við at stovna egið flogfelag.

Sum sagt, so gjørt. Men tað skuldi vísa seg seinni, at ikki alt skuldi ganga eftir ætlan.

Lassi Klein og leiðslan í Cimber Air høvdu "gjørt rokning uttan vert" og tað hóvaði ikki samstarvsfelø-ginum hjá Cimber í Dan-mark.

Teir vildu ikki hava, at teirra samstarvsfelagið skuldi hjálpa froyingum at stovnseta egið flogfelag, og

Magni Arge: – Tað hevur stóran týdning fyri Føroyar, at vit hava eitt flogfelag við støð í Føroyum. Hjá okkum er talan um heimarutuna, meðan tað hjá øðrum feløgum er talan um eina marginalrutu

tí vórðu teir kroystir til at fara burtúr, áðrenn gull-høna teirra byrjaði at verpa egg.

Men froyingar høvdu nú fingið sitt egna flogfelag, sum nú skuldi royna at standa á egnum beinum

Fyrstu árin strævin

Fyrstu árin eftir stovnanina sá ikki serliga bjart út hjá Atlantsflog.

Byrjunarløgan var uppá uml. 150 mió. krónur, men eginogn felagsins var lítil og ongin. Alt ov lítil til tað lánbyrðu felagið hevði

Tí hevði felagið trupult við at fáa endarnar at rökka saman, og tað vísti seg eis-ini tá roknskapirnir vórðu almannakunngjördir. Hall øll tey fyrstu árin.

Magni Arge, sum í dag er stjóri í Atlantsflog sigur, at

byrjanin var so tung, tí í veruleikanum var kreppan byrjað longu í 1988.

Tey vónaligu roknskapar-úrslitini tey fyrstu árin høvdu eisini tað við sær, at felagið mátti rekonstruera-st.

Eginognin var burtur og skuldi felagnum verða liv lagað, so var neyðugt við nýggjum partapeningi.

Í 1993 setti Føroya Landsstýri so 75 mió. kr. í felagið í nýggjum partapen-ingi.

Og tað var ikki eiti á reaktión.

Føroyska samfelagið var tá farið av knóranum, og høvdu fleiri ferðir fingið fíggarliga hjálp frá dønnum, settu 75 mió krónur í eitt flogfelag, sum gav undir-skot. Vóru teir svakir, spurdu teir í Danmark.

Men tað skuldi vísa seg, at hetta var ikki so langt av leið kortini.

Í 1994 gav roknskapurin enn eitt hall, men í 1995 fekk Atlantsflog yviskot á roknskapinum fyri fyrstu ferð. Lifið, men tað var har.

Aftaná fullar avskriv-ing-ar.

Nú var av álvara komin gongd á felagið, tí tá roknskapurin fyri 1996 varð lagdur fram vísti hann eitt yvirskot uppá uml. 5 mió. kr. Ein 10 falding av úr-slitinum frá árinum framman-unandan.

Hetta gjørdist bara enn betri í 1997. Roknskapurin varð almannakunngjörður fyri einum mánað síðan og hann vísti eitt yvirskot uppá 8,6 mió. krónur.

Tað er eitt framúrskarandi úrslit, ja so gott, at tað hevur givið afturljóð í fíggar-heiminum.

Sera góð undirtøka

Vit hava spurt Magna Arge, stjóra á Atlantsflog um hvat tað er sum ger Atlantsflog til nakað serligt.

Hann sigur, at tað hevur stóran týdning fyri Føroyar, at hava eitt flogfelag við støð í Føroyum.

– Hjá okkum er talan um heimarutuna, meðan tað hjá øðrum feløgum er talan um eina marginalrutu.

– Hava teir trupulleikar á øðrum rutum, so verður tað eitt nú froyyska rutan, sum verður við sviðið soð.

Magni Arge sigur eisini, at tankagongdin hjá einum lokalfelag er ørðvisi enn hjá einum øðrum (møguliga) størri felag.

– Lokalfeløginini út-byggja teirra rutur rundan

um teirra heimarutur. Hjá okkum kann talan verða um eitt nú Noreg, Ísland og Skotland.

Magni Arge sigur eisini at tað strategiskt hevur nógv at siga, at hava egið flog-felag.

Sum dømi nevnr hann Ceychellurnar. Teir merktu smetin av ikki at hava egið flogfelag.

Flogeløgin hugdu at hvar teir kundu spara pening og tað vísti seg, at fleiri feløg niðurlögdu teirra rutur til lítla landið.

Fyri flogfeløginu hevði tað lítlan og ongan týdning, men fyri ferðavinnuna í Ceychellunum var tað ein katastrofa.

– Síðan hava Ceychell-urnar fingið egið felag sum hevur tað rutuna sum heim-arutu.

– Okkara støða er tann sama. Hjá øðrum feløgum verður Føroyarutan altíð marginalruta, sum kann sparast burtur.

Ógvusligur vøkstur

Í ferðafólkatali Tað hevur gingið stútt framá hjá Atlantsflog síðan byr-janina.

Undirtøkan hevur alla tíð-ina verið sera góð og sigast kann av røttum at heima-marknaðurin hevur verið tann sterki basin undir Atl-antsflog.

Síðan Atlantsflog byrjaði Føroyaflúgving er ferða-fólkatalið hækkað við eini helvt.

Í 1987 ferðaðust 80.000 fólk um flogvøllin í Vágum. Í 1997 var talið 120.000.

– Men tað hongur eisini saman við at í 1987 var bert ein fráferð um dagin, meðan tað í dag eru upp til 6 frá-ferðir um dagin, sigur Magni Arge.

Flogfarið hjá Atlantsflog á flogvøllinum í Vágum í gjár